

Signature of Invigilators

Roll No.

(In figures as in Admit Card)

1.

COMMERCE

2.

Paper II

Roll No.

(In words)

D—1702

Name of the Areas/Section (if any)

Time Allowed : 75 Minutes

[Maximum Marks : 100]

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of *fifty (50)* multiple choice type questions. All questions are compulsory.
3. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter 'A' should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method Wrong Method A or A

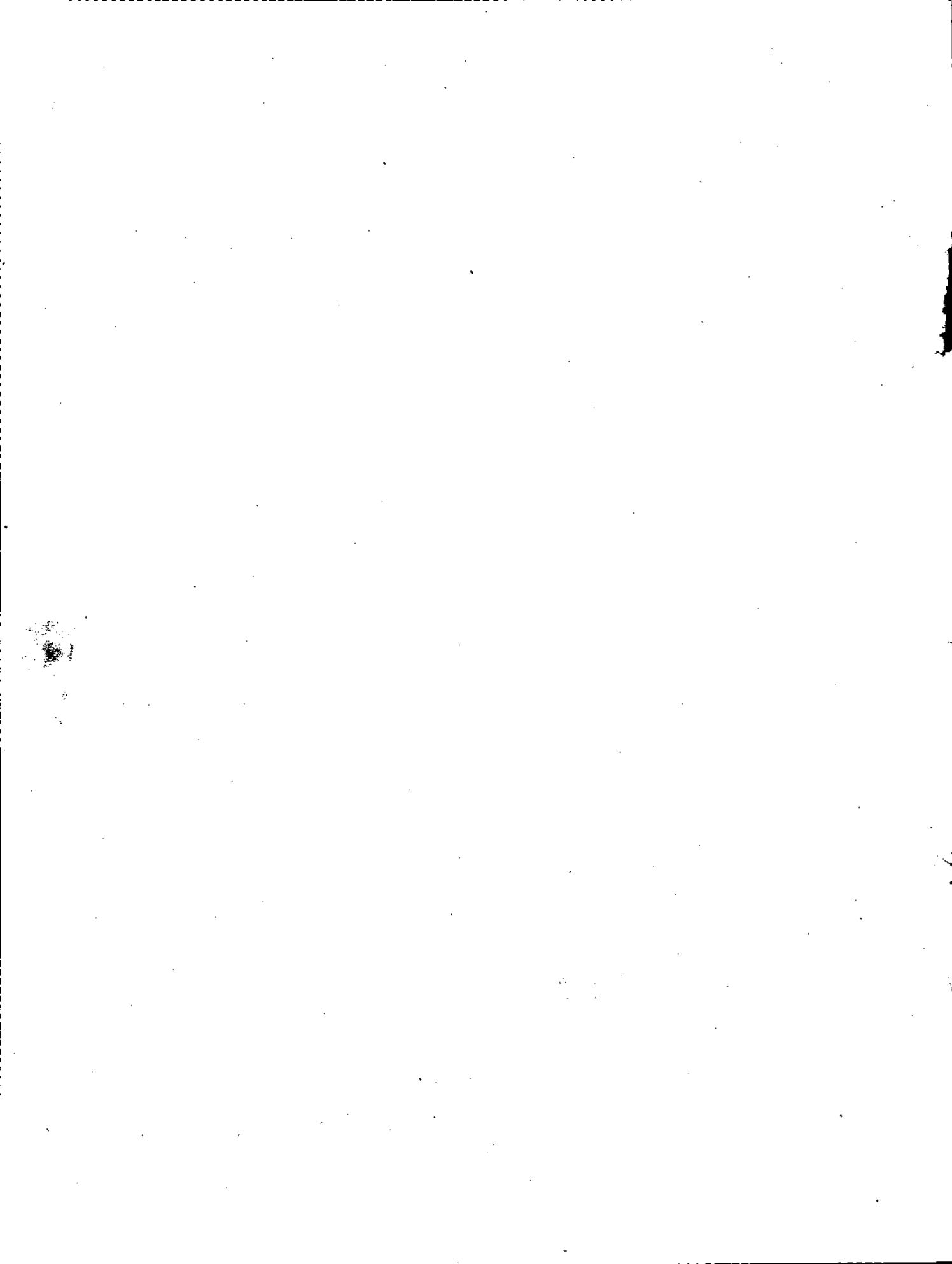
4. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under paper II only.
5. Read instructions given inside carefully.
6. One sheet is attached at the end of the booklet for rough work.
7. You should return the test booklet to the invigilator at the end of paper and should not carry any paper with you outside the examination hall.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પૃષ્ઠાના ઉપલા ભાગે આપેલી જગ્યામાં તમારી ક્રમાંક સંખ્યા (રોલ નંબર) લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં 50 (પચાસ) બહુવૈકળ્પિક ઉત્તરોવાળા પ્રશ્નો છે. બધા જ પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપવા ફરજિયાત છે.
3. પ્રત્યેક વિગતના (A), (B), (C) અને (D) એવા ચાર સંભવિત ઉત્તરો આપવામાં આવ્યા છે. તમે સ્વીકારેલા વિકલ્પનો ઉત્તર એપિટલ (પહેલી અભીસીડી) અંશરમાં આપવાનો રહેશે. તમારા ઉત્તર આપેલા ચોરસમાં સરખી રીતે લખવા.

સાચી પદ્ધતિ : ખોટી પદ્ધતિ : A, A

4. આ પ્રશ્નપત્રના ઉત્તરો આઈસીઆરના ઉત્તરપત્રકમાં Paper II ની નીચે લખવાના રહેશે.
5. અંદર આપેલી સૂચનાઓ ધ્યાનથી વાંચો.
6. આ ઉત્તરપોથીને અંતે આપેલું પૃષ્ઠ કાચા કામ માટે છે.
7. પ્રશ્નપત્ર લખાઈ રહે એટલે આ ઉત્તરપોથી તમારા નિરીક્ષકને આપી દેવી. પરીક્ષાખંડની બહાર કોઈપણ પ્રશ્નપત્ર લઈ જવું નહીં.

COMMERCE

୧୮୫୪

PAPER-II

પ્રશ્નપત્ર-II

Note :—This paper contains **fifty (50)** multiple-choice questions, each question carrying **two (2)** marks. Attempt *all* the questions.

નોંધ :- આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ ૫૦ બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો છે. દરેકના બે ગુણ છે. બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

1. The new industrial policy was introduced in India by the Government in :
(A) 1981 (B) 1991
(C) 1998 (D) 1951

ભારત સરકાર દ્વારા નવી ઔદ્યોગિક નીતિ નીચે જ્ઞાવેલ વર્ષમાં દાખલ કરવામાં આવી :

2. The second Five Year Plan in India was based on which of the following model ?

નીચે દર્શાવેલ કયા મોડેલ પર બીજુ પંચવર્ષીય યોજના આધારિત હતી ?

3. The Government of India have initiated the process of disinvestment in respect of public sector units under the policy of :

(D) None of these

ભારત સરકારની જાહેર ક્ષેત્રના એકમો અંગેની ડિસઈન્વેસ્ટમેન્ટ નીતિની પ્રક્રિયાની શરૂઆત નીચેની નીતિ હેઠળ થઈ હતી :

- (A) રાષ્ટ્રીયકરણ
(B) ખાનગીકરણ
(C) વૈશ્વીકરણ
(D) એમાંથી એધારા - B

4. Which of the following Committees has recognised the potential for the operation of Merchant Banks in the framework of deregulated industrial economy ?

(A) Rangarajan Committee (B) Tandon Committee
(C) Lakadawala Committee (D) Narasimham Committee

અનિયંત્રિત ઔદ્યોગિક અર્થતંત્રના ઢાંચામાં મર્યાદા બેઠોના સંભવિત વ્યવહારોને નીચેની કઈ સમિતીએ માન્યતા આપેલ છે :

5. SEBI has introduced various guidelines as regulatory measures regarding:

સેબીએ નીચેની બાબતમાં કઈ નિયામક પગલાંઓના સંદર્ભમાં વિવિધ માર્ગદર્શિકાઓ દાખલ કરેલ છે :

6. Depreciation Fund of a firm at the time of admission of a partner is transferred to :

- (A) Profit/Loss Adjustment A/c
- (B) Capital accounts of existing partners
- (C) Capital accounts of all partners
- (D) None of the above

ભાગીડારના પ્રવેશ સમયે ધસારા ભંડોળ નીચેના ખાતે લઈ જવામાં આવે છે :

- (A) નશ્યાનુક્ષાન હવાલા ખાતું
- (B) હાલના ભાગીદારોના મૂડી ખાતે
- (C) બધા જ ભાગીદારોના મૂડી ખાતે
- (D) ઉપરોક્ત તરફામાંથી એકપણ નહિ

7. When a holding company has sold goods to its subsidiary company and if goods remain in stock in the books of the subsidiary company, then profit on the same is known as :

(A) Unearned/unrealised profit (B) Net profit

(C) Capital profit (D) Operating profit

શાસક કંપનીએ ગૌણ કંપનીને માલ વેચ્યો હોય અને તેમાંથી આખર સ્ટોકમાં માલ રહ્યો હોય ત્યારે ગૌણ કંપનીના સ્ટોકમાં સમાપેલ નફો નીચે મુજબનો નફો ગણાય :

(A) બિન કમાપેલ/બિન- રોકડ નફો

(B) ચોખાઓ નફો

(C) મૂડી નફો

(D) કાર્યકારી નફો

8. In regard to a managerial problem involving key factor, the most relevant guiding information will be :

(A) Total expected contribution

(B) Profitability

(C) Contribution per unit of key factor

(D) Excess of contribution over fixed cost

જેમાં ચાવીરૂપ પરિબળ સંકળાપેલ હોય તેવા સંચાલકીય પ્રશ્નને છલ કરતી વખતે માર્ગદર્શક સંબંધિત માહિતી નીચે મુજબની ગણાય :

(A) અપેક્ષિત કુળ ફાળાની રકમ

(B) નફાકારકતા

(C) ચાવી રૂપ પરિબળના દરેક એકમદિંદ ફાળો

(D) સ્થાયી ખર્ચથી વધુ એવી ફાળાની રકમ

9. The unclaimed dividend is shown on the liability side of the Balance Sheet of a company under the heading :

(A) Reserves and surplus (B) Provisions

(C) Current liabilities (D) Miscellaneous items

કંપનીના પાકા સરવૈયામાં નહિ મંગાવાપેલ ડિવિડન દેવાં બાજુ દર્શાવતી વખતે નીચે જગ્ઘાવેલ શિર્ફ હેઠળ નોંધ થાય :

(A) અનામત તથા વધારો (B) જોગવાઈઓ

(C) ચાલુ દેવાં (D) પરચૂરણ બાબતો

13. Price elasticity is defined as :
- Change in quantity to change in price
 - Average quantity to average price
 - Proportionate change in quantity to proportionate change in price
 - All of the above
- કિમત સાપેક્ષતા એટલે :
- કિમતમાં થયેલ કેરકારના આધારે જથ્થામાં કેરકાર
 - સરેરાશ કિમતમાં થયેલ કેરકારને આધારે સરેરાશ જથ્થામાં થયેલ કેરકાર
 - કિમતમાં થયેલ પ્રમાણસર કેરકારના આધારે જથ્થામાં થયેલ પ્રમાણસર કેરકાર
 - ઉપરોક્ત બધાં જ
14. The output level where a monopoly firm earns only normal profit will be :
- Equal to optimum level
 - Less than optimum level
 - Above optimum level
 - All of these
- ઈઝારાયુક્ત પેઢી જે જથ્થાની કક્ષાએ સામાન્ય નકો કમાતી હોય તે કક્ષા નીચે મુજબ હોય છે :
- ઈઝ્ટમ જથ્થાની કક્ષાએ
 - ઈઝ્ટમ જથ્થાની કક્ષાથી ઓછો જથ્થો
 - ઈઝ્ટમ જથ્થાથી વધુ જથ્થો
 - આપેલામાંથી સર્વે
15. The demand for electricity is a :
- Joint demand
 - Composite demand
 - Both joint and composite demand
 - None of the above
- વીજળીની માંગ નીચે મુજબની ગણાય :
- સંયુક્ત માંગ
 - સામૂહિક માંગ
 - બન્ને સંયુક્ત તથા સામૂહિક માંગ
 - ઉપરોક્તમાંથી એકપણ નહિ
16. A sampling technique in which each and every item of a population stands equal chance of being selected for a sample, is known as :
- Snowball sampling
 - Stratified sampling
 - Simple random sampling
 - Cluster sampling
- વસ્તિભાંધી દરેક બનાવને નિર્દર્શન માટે પસંદ થવાની સમાન તક જેમાં સાંપડે છે, તેવી નિર્દર્શન પદ્ધતિને નીચે મુજબ સંબોધવામાં આવે છે :
- સ્નોબોલ નિર્દર્શન પદ્ધતિ
 - વંડીકૃત નિર્દર્શન પદ્ધતિ
 - સીધી આક્સનીક (random) નિર્દર્શન પદ્ધતિ
 - જૂથ નિર્દર્શન પદ્ધતિ

20. Who popularised the PC system ?

(A) IBM (B) Infosys

(C) Compaq (D) MIT

પી.સી. પદ્ધતિ કોણે પ્રચલીત કરી ?

(A) આઈ.બી.એમ. (B) ઇન્ફોસીસ

(C) કોમ્પ્યુટર (D) એમ.આઈ.ટી.

21. Management by objectives (MBO) term was propounded by :

(A) Peter F. Drucker (B) F. W. Taylor

(C) Henry Fayol (D) Elton Mayo

ઉદ્દેશમુલક સંચાળના ઘ્યાલ નીચે દર્શાવેલ કઈ વ્યક્તિએ પ્રતિપાદીત કર્યો :

(A) પીટર એફ. ડ્રકર (B) એફ.ડબલ્યુ. ટેલર

(C) હેન્રી ફેયોલ (D) એલટન મેયો

22. Span of control means :

(A) Maximum number of subordinates to be supervised

(B) Maximum number of supervisors in an organisation

(C) Management control system

(D) Decentralisation

અંકુશ કાર્યકોન્સ એટલે :

(A) વ્યક્તિના નિયંત્રણ હેઠળ મહત્વમાં સંખ્યામાં કાર્ય કરતાં કર્મચારીઓનું નિરીક્ષણ

(B) વ્યવસ્થાતંત્રમાં નિરીક્ષણકોની સંખ્યા

(C) સંચાળક અંકુશ પદ્ધતિ

(D) વિકેન્દ્રીકરણ

23. Hawthorne experiments were conducted by :

(A) Elton Mayo (B) William Quichie

(C) F. W. Taylor (D) Marry Porker Follett

હોથોર્ન પ્રયોગો નીચે જીજાવેલ વ્યક્તિ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવ્યા હતા :

(A) એલટન મેયો (B) વિલીયમ ક્યુચી

(C) એફ.ડબલ્યુ. ટેલર (D) મરી પાર્કર ફોલેટ

24. Theory Z is an explanation of :
- (A) Motivational process
 - (B) American style of management
 - (C) Assumptions about Japanese Organisational set up
 - (D) Indian style of management

ગેડના સિદ્ધાતની સમજૂતી એટલે :

- (A) ઉત્તેજન પ્રક્રિયા
- (B) સંચાલનની અમેરિકન પદ્ધતિ
- (C) જપાનીઝ વ્યવસ્થાતંત્રની રૂચના અંગેની ધારણાઓ
- (D) ભારતીય સંચાલન પદ્ધતિ

25. Fiedler's Contingency Model explains :

- (A) Leadership styles
- (B) Motivational process
- (C) Communication styles
- (D) Decision-making styles

ફિડ્લરલસ્ટનું પ્રસંગોપાત (Contingency) મોડેલ સમજવે છે :

- (A) નેતાગીરીની પદ્ધતિ
- (B) ઉત્તેજન પ્રક્રિયા
- (C) ખાદીતી સંચારની પદ્ધતિ
- (D) નિર્ણયીકરણની પદ્ધતિ

26. The focus of traditional concept of marketing is on :

- (A) Customer satisfaction
- (B) Sales volume
- (C) Customer relationship
- (D) No loss no profit

માર્ક૆ટિંગનો પ્રશાલીકાગત ખ્યાલ નીચેની બાબતો પર પ્રકાશ ફેરફાર છે :

- (A) ગ્રાહકોનો સંતોષ
- (B) વેચાજી જથ્થો
- (C) ગ્રાહક સંબંધો
- (D) નાચિ નાચો નાચિ તુકસાન

27. Which one of the following is *not* an attribute of service ?

- (A) Intangibility
- (B) Inseparability
- (C) Heterogeneity
- (D) Homogeneity

નીચે જીથાવેલમાંથી કઈ બાબત સેવાનો ગુણવર્ણ ધરાવતી નથી ?

- (A) અદૃષ્ટભાન
- (B) બિનઅલગતપાવાદી
- (C) વિજાતીયતા
- (D) સંગતીયતા

36. The essence of human relations is :

- (A) To emphasize economic needs of employees
- (B) To emphasize social needs of employees
- (C) To emphasize production techniques
- (D) To emphasize welfare activities of employees

માનવ સંબંધોનો સાર એ છે કે :

- (A) કર્મચારીઓની આર્થિક જરૂરિયાતોને મહત્વ આપવું
- (B) કર્મચારીઓની સામાજિક જરૂરિયાતોને મહત્વ આપવું
- (C) ઉત્પાદન ટેકનોલોજીને મહત્વ આપવું
- (D) કર્મચારીઓની કલ્યાણકારી પ્રવૃત્તિઓને મહત્વ આપવું

37. Which of the following is an example of social assistance ?

- (A) Disablement benefit
- (B) Sickness benefit
- (C) Education benefit
- (D) Maternity benefit

નીચેનામાંથી કઈ બાબત સામાજિક મદદના દાખલા તરીકે જોવા મળે છે ?

- (A) અર્પણતા લાભ
- (B) માંદગી લાભ
- (C) શૈક્ષણિક લાભ
- (D) પ્રસૂતિ લાભ

38. Indian Labour Conference was set up in :

- (A) 1919
- (B) 1920
- (C) 1939
- (D) 1942

ભારતીય મજૂર કોન્ફરન્સ ક્યા વર્ષમાં સ્થાપાઈ હતી ?

- (A) ૧૯૧૯
- (B) ૧૯૨૦
- (C) ૧૯૩૯
- (D) ૧૯૪૨

39. The operative functions of Human Resource Management includes :

- (A) Procurement and development
- (B) Compensation and integration
- (C) Maintenance
- (D) All of these

માનવ સાધન સંચાલનના અમલીકરણના કાર્યોનો સમાવેશ થાય છે :

- (A) પ્રાપ્તિ અને વિકાસ
- (B) વણતર અને સુગ્રથીતા
- (C) જીવનશી
- (D) આપેલાં બધાંજ

40. The best method to send an employee for a training programme is :
- As per the recommendation of the supervisor
 - As per the request of the employee union
 - By assessing whether the needs of the employee meet the programme
 - At the discretion of the management
- કર્મચારીને તાલીમ માટે મોકલવા સારામાં સારી પદ્ધતિ છે :
- નિરીક્ષકની ભલામણો પ્રમાણે
 - કર્મચારી સંઘની ભલામણ મુજબ
 - કર્મચારીની જરૂરિયાત મુજબના કાર્યક્રમના મૂલ્યાંકનના આધારે
 - સંચાલનની મુનસ્કરી પર આધારિત
41. The main function of a bank is :
- Mobilisation of deposits
 - Providing loans and advances
 - Providing remittance facilities
 - Deposit mobilisation and advancing loans
- બેંકનું મુખ્ય કાર્ય નીચે મુજબ છે :
- થાપણનું સર્જન
 - લોન અને વિરાષા પુરું પાડવું
 - નાણા-હેરકેરની સગ્વાડ પૂરી પાડવી
 - થાપણનું સર્જન અને વિરાષા
42. The lender of the last resort in the monetary system is :
(A) State Bank of India	(B) Reserve Bank of India
(C) State Cooperative Bank	(D) Commercial Bank
- નાણાકીય પદ્ધતિમાં અંતિમ સહાયક તરીકે નીચે જ્ઞાનેલ કાર્ય કરે છે :
(A) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇંડિયા	(B) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇંડિયા
(C) સ્ટેટ કોઓપરેટીવ બેંક	(D) વાણિજ્યિક બેંક

43. Important suggestions regarding restructuring of banking system in India were given by :

 - (A) Vaghul Committee
 - (B) Chakravarty Committee
 - (C) Narasimham Committee
 - (D) Tandon Committee

નીચેનામાંથી એક સમિતીએ બેંકિંગ પદ્ધતિમાં પુર્ણ માળખાકીય ફેરફારો કરવા અંગે મહત્વના સૂચનો કરેલ છે :

 - (A) વાધુલ સમિતી
 - (B) ચક્રવર્તી સમિતી
 - (C) નરસિંહમ સમિતી
 - (D) ટંડન સમિતી

44. A special financial institution to cater to the financial needs of small scale sector, recently established is known as :

 - (A) SFCs
 - (B) IDBI
 - (C) SIDBI
 - (D) NABARD

લઘુ ક્ષેત્રના ઉદ્યોગોની નાણાકીય જરૂરિયાતો સંતોષના જે વિશિષ્ટ નાણાકીય સંસ્થા તાજેતરમાં સ્થપાયેલ છે તેને નીચે મુજબ ઓળખાય છે :

 - (A) એસએફ્સીજ (SFCs)
 - (B) આઈડીબીઆઈ (IDBI)
 - (C) એસએચ્ડીબીઆઈ (SIDBI)
 - (D) નાબાર્ડ (NABARD)

45. To attract small investors and to provide them diversified investment opportunity is the main function of :

 - (A) SFC
 - (B) UTI
 - (C) LIC
 - (D) IFCI

નાના રોકાણકારોને આકર્ષવા અને તેમને વૈવિધ્યપૂર્ણ રોકાણ તકો પૂરી પાડવા એ નીચેનામાંથી એકનું મહત્વનું કાર્ય છે :

 - (A) એસએફ્સી (SFC.)
 - (B) પુટીઆઈ (UTI)
 - (C) જીવન વીમા નિગમ (LIC)
 - (D) આઈએફ્સીઆઈ (IFCI)

46. Which one of the following is the most well known theory governing International Trade ?

 - (A) Beggar my neighbour theory
 - (B) Absolute cost theory
 - (C) Comparative cost theory
 - (D) Theory of managed trade

આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારને લગતી નીચે જણાવેલ થિયરી સૌથી વધુ જાણીતી છે :

 - (A) બેગર માય નેબર થિયરી
 - (B) અબસોલૂટ કોસ્ટ થિયરી
 - (C) તુલનાત્મક પડતર થિયરી
 - (D) થિયરી ઓફ મેનેજમેન્ટ ટેક

47. The following institution is known as the Bretton-Wood's Twins :
- UNCTAD and ILO
 - WTO and World Bank
 - IBRD and MNC
 - IMF and IBRD
- નીચેની એક સંસ્થા “બ્રેટનવુડ જોડીયા” સંસ્થા તરીકે ઓળખાય છે :
- પુ.એન.સી.ટી.એ.ડી. અને આઈ.એલ.ઓ.
 - ઇબલ્યુ.ટી.ઓ. અને વિશ્વ બેંક
 - આ.બી.આર.ડી. અને એમ.એન.સી.
 - આઈ.એમ.એફ. અને આઈ.બી.આર.ડી.
48. The principal function of WTO is :
- To stabilize the International monetary system
 - To promote rehabilitation and development of member countries
 - To promote multi-lateral trading system free from all barriers
 - To promote socio-cultural development of member countries
- ઇબલ્યુ. ટી.ઓ. નું મુખ્ય કાર્ય છે :
- આંતર રાષ્ટ્રીય નાણાં પદ્ધતિને સ્થિર રાખવી
 - સત્ય દેશોની પુનઃસ્થાપના તથા વિકાસ માટેની કામગિરી
 - કોઈપણ અવરોધ સિવાયની વિશ્વના અનેક દેશો વચ્ચે વેપાર વિકાસને લગતી કામગિરી
 - સત્ય દેશનો સામાજિક સાંસ્કૃતિક વિકાસ થાય તે અંગેની કામગિરી
49. The major foreign exchange earner for India is :
(A) Gems and jewellery	(B) Iron ore
(C) Textiles and garments	(D) Engineering goods
- ભારત માટે સૌથી વધુ હુંડિયામણ કમાઈ આપતી વસ્તુ તે :
(A) ગેમ્સ અને જીવેલરી	(B) કાશુ લોખંડ
(C) કાપડ તથા તૈયાર કપડાં	(D) ઈજનેરી બનાવટો
50. The most important country/countries as India's trading partner is/are :
(A) CIS	(B) USA
(C) EU	(D) Japan
- ભારતને માટે આંતર રાષ્ટ્રીય વેપારના સંદર્ભમાં સૌથી અગત્યના દેશ/દિશો એટલે :
(A) સી.આઈ.એસ.	(B) પુ.એસ.એ.
(C) યુરોપિયન યુનિયન	(D) જાપાન

ROUGH WORK

ROUGH WORK

SEAL